

OPTIMISME OVER DE BEVRIJDING

Op "D-day", dinsdag 6 juni 1944 ging op het strand van Normandië een enorm leger aan land. Twee maanden duurde het voordat het verder kan, maar daarna gaat het snel: Parijs wordt op 25 augustus bevrijd en op 2 september 1944 trekken de geallieerden vanuit Frankrijk België binnen. Twee dagen later zijn Brussel en Antwerpen bevrijd.

Na verversing van troepen en voorraden wil generaal Montgomery zo snel mogelijk doorstoten naar het Ruhrgebied. Een veel te optimistische gedachte, zou later blijken. Maar in Nederland wordt door velen al feest gevierd op 5 september. Het was een 'Dolle Dinsdag'.

"Sinds 'Dolle Dinsdag' was het erg druk in het dorp met Duitsers die op de loop waren voor de geallieerden. Lopend of gebruikmakend van allerlei vehikels gingen ze richting St.-Oedenrode. Ze pikten ook mijn fiets, een Eysink, weliswaar met massieve banden, maar toch. Ze waren zo gehaast dat ze op een gegeven ogenblik een paard en wagen achterlieten bij Overmars, vol met drank, van dat Franse spui, geel was het. De wagen verdween spoorloos, het paard ook, maar de buurt kreeg later wei een portie paardenvlees. En er werden ook heel wat aangeschoten lieden gesignaleerd, die zich te goed hadden gedaan aan het gele spul, want drank was er in die tijd niet te krijgen".

DE OPERATIE MARKET GARDEN

Operation Market Garden wordt ingezet vanuit de lucht (Market) en vanaf de grond (Garden). In een rechte lijn over alle hindernissen heen, een verrassingsaanval vanuit de lucht en hulp voor de parachutisten bij de veroverde bruggen over land.

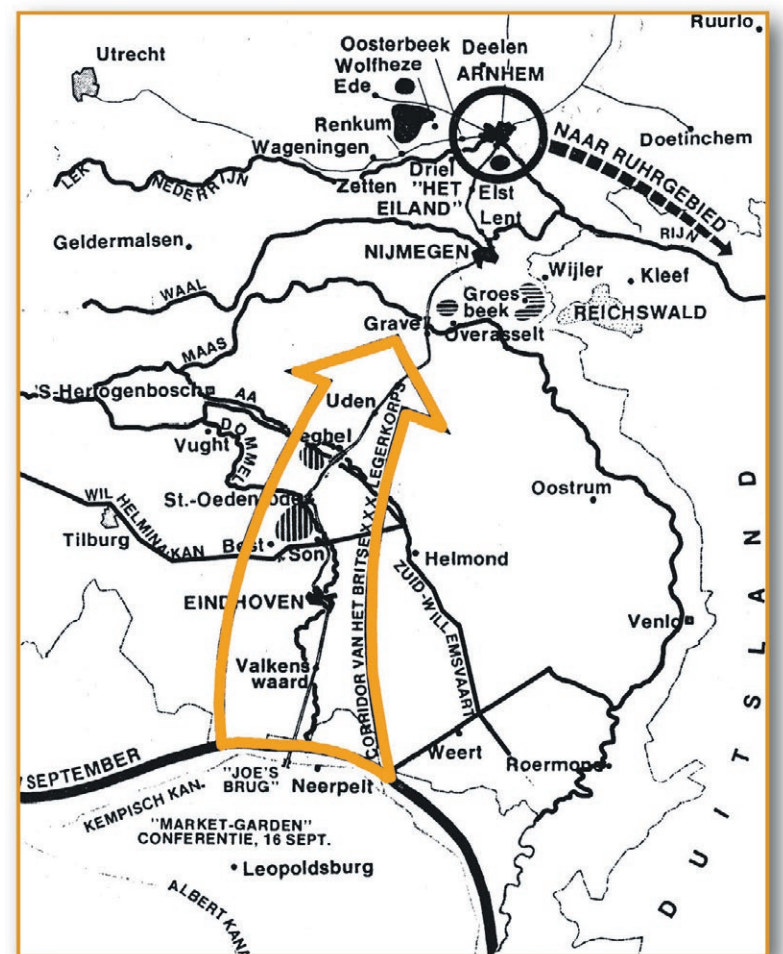
Doel van de Amerikanen (101e Airborne Divisie in Son en Veghel, 82e bij Groesbeek en Nijmegen en Engelsen bij Arnhem): bruggen veroveren en veilig stellen voor de doortocht van een Engels invasieleger dat in één week tijd een Corridor moest veroveren van Neerpelt naar Arnhem = operatie Market Garden.

Operatie Market Garden

De Duitsers maken van de brug in Son het hart van hun verdedigingslinie. Alle bewoners aan beide zijden van de brug krijgen opdracht om hun huizen te verlaten. De mannen moeten meehelpen bij het graven van schuttersputjes. Aan het kanaal en bij de jongensschool plaatsen de Duitsers zware kanonnen, de

bruggen Stakenburg en Houtens worden opgeblazen. Ze brengen ook explosieven aan onder de brug in de doorgaande weg.

De mannen moeten meehelpen bij het graven van schuttersputjes

Hendrik Latijnhouwers, die toen op Esp 8 woonde, noteerde de volgende observaties in zijn dagboek: "De Duitse reservetroepen trekken in noordelijke richting terug, onder meer tanks waar behalve soldaten ook SS-troepen opzitten. Andere soldaten moeten maar zien hoe ze zich verplaatsen. Sommigen gaan op fietsen met goede banden, anderen hebben houten of volbanden erop en weer anderen rijden op fietsen zonder banden. Op 8 september worden veel Duitse soldaten in Son ingekwartierd.

Zij vertellen dat zij langs het kanaal een verdedigingslinie gaan graven. Zondag 10 september is er een strenge controle op de brug. Allen moeten hun persoonsbewijs laten zien, anders mogen ze er niet over. 's Maandags wordt de brug geladen met vijftig kilogram dynamiet, 's Avonds laten ze de Houtense brug in de lucht vliegen. Het Wilhelminakanaal wordt, als laatste verdedigingslinie voor de Maas, in orde gebracht. Op de dijk achter het kanaal worden zware stukken afweergeschut opgesteld, daar tussenin mitrailleursnesten. Overal in de Kanaalstraat staan nu wachten. Niemand mag meer in de buurt van de grote weg komen of hij of zij moet zich melden bij een van de wachten. Ais hieraan geen gevolg wordt gegeven, wordt er onherroepelijk met scherp geschoten. Alle mannen en jongens die op straat komen moeten aan het werk. Zij moeten voor de Duitsers loopgraven graven, intussen bestoken de Engelse Typhoons de brug en omgeving.

Hendrik Latijnhouwers